

Vergaderjaar 2012–2013

21 501-28

Defensieraad

Nr. 89

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2012

De EU-ministers van Defensie kwamen 19 november jl. in Brussel bijeen als bestuursraad van het Europese Defensie Agentschap (EDA) en in de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ). Hierbij doe ik u verslag van deze bijeenkomsten.

Capaciteiten

Tijdens de EDA-bestuursraad spraken de ministers van Defensie hun steun uit voor de gedragscode voor *pooling and sharing* die het EDA heeft ontwikkeld. Enkele lidstaten onderstreepten dat de gedragscode leidend zou moeten zijn bij capaciteitsontwikkeling. Ik heb er in dit kader op gewezen dat politieke wil de drijvende kracht vormt achter defensiesamenwerking en dat het gaat om concrete stappen in de praktijk. Nederland doet dit bijvoorbeeld in Benelux-verband en samen met Duitsland. De bestuursraad stelde vast dat er goede vooruitgang werd geboekt bij de uitwerking van kansrijke projectinitiatieven. De ministers steunden de uitwerking van nieuwe projecten op het terrein van *cyber defence*, *counter IED* en onbemande vliegtuigen. Meerdere landen wezen op de toegevoegde waarde van het initiatief voor de versterking van strategische tankvliegtuigcapaciteit (*Air tot Air Refueling*). Samen met collega's uit België, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Luxemburg, Noorwegen, Polen, Portugal en Spanje heb ik een intentieverklaring getekend voor het onderzoek onder Nederlandse leiding naar mogelijkheden voor gezamenlijke verwerving en gezamenlijk gebruik van tank/transportvliegtuigen na 2020. Ook heb ik een technische overeenkomst getekend voor eenvoudiger toegang van militaire luchttransportvliegtuigen tot nationale luchtruimen. Tot slot heb ik een raamwerkovereenkomst getekend voor multinationale helikopteroefeningen en voor de uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van helikopteroperaties.

In de bestuursraad van het EDA stemden de ministers van Defensie in met het werkplan van het EDA voor de periode 2013 – 2015 en met het werkprogramma voor 2013. De bestuursraad ging akkoord met het

voorstel van de Hoge Vertegenwoordiger Ashton om het EDA-budget voor 2013 op het huidige niveau te handhaven (nullijn), zonder compensatie voor de inflatie. Er wordt nader onderzocht hoe bij een gelijkblijvend budget meer geld beschikbaar kan worden gemaakt voor de samenwerkingsprojecten.

Operaties

In de RBZ spraken de ministers van Defensie over de GVDB-operaties nabij de Hoorn van Afrika en op de Westelijke Balkan. Het onderwerp *EU Battlegroups* kwam niet aan de orde en zal worden geagendeerd voor de volgende ministeriële bijeenkomst. De voorzitter van het EU Militair Comité De Rosiers kondigde aan dat het *Crisis Management Concept* voor EUTM Somalië spoedig zou worden verspreid en lichtte het voornemen van de EU toe om de missie stapsgewijs uit te breiden naar Mogadishu. Daarbij kon de aandacht worden verlegd van training van Somalische militairen naar de advisering over de ontwikkeling en de versterking van de Somalische veiligheidsstructuren. Enkele lidstaten lieten zich positief uit over de voortzetting en de voorziene uitbreiding van de missie. Andere lidstaten plaatsten kanttekeningen bij mogelijke activiteiten in Mogadishu, vooral in het licht van de veiligheidssituatie.

Secretaris-generaal Rasmussen van de Navo prees de succesvolle internationale samenwerking in de piraterijbestrijding rondom de Hoorn van Afrika, maar sprak zijn bezorgdheid uit over de samenwerking tussen de EU en de Navo op de Westelijke Balkan. De Navo wil volgens planning haar inspanningen in de operatie KFOR verminderen, maar wordt hierin gehinderd doordat KFOR taken moet verrichten die meer liggen op het terrein van de EULEX-missie in Kosovo. Hij riep de EU daarom op voldoende middelen beschikbaar te maken voor de EULEX-missie. Enkele lidstaten steunden deze oproep. Tot slot lichtte Navo-secretaris-generaal Rasmussen het transitieproces in Afghanistan toe. Hij weersprak berichten over een gebrek aan vooruitgang en gaf voorbeelden die zijns inziens een indicatie vormden dat de Navo haar doelen zou bereiken.

Task Force Defence Industry and Market

Eurocommissaris voor Interne markt en Diensten Barnier lichtte in de RBZ de activiteiten toe van de *Task Force Defence Industries and Markets*. Hij onderstreepte het belang van de correcte invoering en toepassing van de defensierichtlijn voor de verwezenlijking van een efficiënte en globaal concurrerende Europese defensiemarkt. In mei zal de *Task Force* een communiqué uitgeven, mede met het oog op de voorbereiding van de Europese Raad in december 2013. Secretaris-generaal Rasmussen wees op de relatie met het *Smart Defence* initiatief. Hij stelde dat uiteindelijk capaciteitsversterking centraal moest staan en dat dit afhankelijk was van de bereidheid van lidstaten om te investeren in toekomstgerichte capaciteiten. De activiteiten in Navo en EU-verband waren vanuit zijn optiek complementair. De uitdaging was meer samenhang te bewerkstelligen in de nationale defensieplanningen.

Werklunch

Tijdens de gezamenlijke werklunch bespraken de ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken thema's voor het debat over de defensieaspecten van het GVDB tijdens de Europese Raad van december 2013. De Europese Raad zal hiervoor in december dit jaar een *tasking* opstellen.

Tijdens de discussie werd specifiek de aandacht gevestigd op de noodzaak defensiesamenwerking beter te structureren en te intensiveren.

De ministers bespraken op basis van een voorstel voor een *Crisis Management Concept* de mogelijkheden van een militaire trainingsmissie voor Mali. De modaliteiten van een GVDB-missie worden in de komende periode zorgvuldig uitgewerkt. Een goede aansluiting van de missie op andere activiteiten staat daarbij voorop. De Raad zal naar verwachting tijdens de bijeenkomst van 10 december a.s. een definitief besluit nemen over een GVDB-missie.

De minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert